

Tampereen ylioppilaskunnan yhdenvertaisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuussuunnitelmasta	1
Keskeiset käsitteet	2
Yhdenvertaisuus	2
Tasa-arvo	2
Syrjintä	3
Häirintä	4
Intersektionaalisuus	4
TREYn päivittäinen toiminta	5
Järjestöt ja opiskelijayhteisö	9
Yliopisto ja yhteiskunta	12
Ohjelman toteutumisen arviointi	15

Yhdenvertaisuussuunnitelmasta

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty Tampereen ylioppilaskunnan edustajistossa ja on kuvaus ylioppilaskunnan yhdenvertaisuustavoitteista. Suunnitelma täydentää osaltaan TREYn poliittisen linjapaperin yhdenvertaisuutta käsittelevää osaa. Yhdenvertaisuussuunnitelma on voimassa vuodet 2020–2022.

TREYn strategiassa visiona on tamperelainen opiskelijayhteisö, johon jokainen haluaa kuulua ja kokee kuuluvansa – aina fuksista alumniin. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää, että opiskelija kokee itsensä yhdenvertaiseksi yhteisömmme jäseneksi.

Tämä suunnitelma on pääasiallisesti ylioppilaskunnan omaa toimintaa ohjaava dokumentti. Suunnitelmassa määritellään kuinka TREY edistää yhdenvertaisuutta omassa toiminnassaan sekä niissä järjestöissä, joilla on TREYn yhdistysasema..

Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Lain yhdenvertaisuutta käsittelevässä pykälässä todetaan lisäksi, että ”ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” (Perustuslaki 6 § 2). Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perustuslaissa mainittujen ominaisuuksien lisäksi seuraavien henkilöön liittyvien syiden perusteella: kansalaisuus, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet ja seksuaalinen suuntautuminen. Sukupuolten tasa-arvoa ja sen edistämistä käsitellään erikseen laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, jossa myös kielletään syrjintä sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Tämän suunnitelman toimeenpanosta vastaa koko ylioppilaskunta, mutta erityisesti TREYn hallitus ja henkilöstö. Suunnitelman toteutumista seurataan kolmen vuoden välein tehtävillä yhdenvertaisuuskyselyillä. Kyselyn tuottamisesta on ensisijaisesti vastuussa hallituksen yhdenvertaisuusvastaava, jonka apuna toimii yhdenvertaisuudesta vastaava työntekijä.

Keskeiset käsitteet

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan [yhdenvertaisuuslain](#) (1325/2014) mukaisesti sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia eikä ketään saa syrjiä henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuuden toteutuminen tarkoittaa siis sitä, että jokaisella tulee olla samanlaiset mahdollisuudet osallistua ja tulla kohdelluksi riippumatta hänen taustastaan.

Tasa-arvo

Tasa-arvolla viitataan sukupuolten väliseen tasa-arvoon ([laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986](#)). Tasa-arvolaki kattaa sukupuolen moninaisuuden. Se käsittää tasa-arvon riippumatta sukupuoli-identiteetistä,

sukupuolen ilmaisusta tai kehon sukupuolitetuista piirteistä.

Tasa-arvon toteutuminen tarkoittaa sitä, että jokaiselle tulee taata tasa-arvoiset mahdollisuudet sekä tasa-arvoinen kohtelu riippumatta hänen oletetusta sukupuolestaan, sukupuoli-identiteetistään tai sukupuolen ilmaisustaan.

Syrjintä

Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Näin ollen kiellettyä syrjintää voi olla henkilön asettaminen epäedullisempaan asemaan esimerkiksi siksi, että hän on etniseen vähemmistöön kuuluvan tai vammaisen henkilön läheinen, kuten perheenjäsen, sukulainen, läheinen työtoveri tai ystävä.

Yhdenvertaisuuslain mukaisesti kiellettyä syrjintää on:

- välitön eli suora syrjintä: esimerkiksi samaa sukupuolta oleville asiakkaille ei anneta hotellista huonetta johtuen heidän seksuaalisesta suuntautumisestaan.
- välillinen eli epäsuora syrjintä: esimerkiksi työnantaja edellyttää työnhakijalta täydellistä suomen kielen taitoa, vaikka se ei ole työn tekemisen kannalta välttämätöntä.
- häirintä: työpaikalla ilmenevä kiusaaminen, jossa työntekijää kohtaan käyttäydytään nöyryyttävästi, alentavasti tai uhkaavasti.
- ohje tai käsky syrjiä: esimerkiksi esimies käskee kaupan työntekijöitä olemaan palvelematta asiakkaita tulevia romaneja. Kyseessä on syrjintä, vaikka työntekijä ei olisi vielä ohjetta noudattanutkaan.
- kohtuullisten mukautusten epääminen: esimerkiksi elokuvateatteriin ei ole järjestetty esteetöntä pääsyä.

Häirintä

Häirintä on sellaista epäasiallista käytöstä, joka kohdistuu tiettyyn henkilöön ja voi ilmetä esimerkiksi kiusaamisena, vähättelynä tai sivuuttamisena, uhkailuna tai eristämisenä.

Yleisesti häirintä sisältää uhkaavan, vihamielisen halventavan tai nöyryyttävän ilmapiirin luomisen. Häirintä on yksi syrjinnän muodoista. Häirintää on sukupuolinen häirintä, mutta häirintä voi liittyä myös muihin syrjintäperusteisiin.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Intersektionaalisuus

Intersektionaalisuus tarkoittaa sitä, että yksilön identiteettiin ja asemoitumiseen yhteiskunnallisissa valtasuhteissa vaikuttavat sukupuolen lisäksi monet muutkin erot, kuten yhteiskuntaluokka, ikä, etninen tausta ja seksuaalinen suuntautuminen.

Intersektionaalisuus ei silti ole pelkästään monien eri yhteiskunnallisten erontekojen yhtäaikaista vaikuttamista vaan viittaa nimenomaan siihen, miten ne vaikuttavat toisiinsa. Yhteiskunnassamme on rakenteita, joiden takia henkilö voi syntyä muita etuoikeutetumpaan asemaan esimerkiksi sukupuolensa, ihonvärinsä tai taloudellisen tilanteensa vuoksi. Intersektionaalisesti tarkastellessa ei kuitenkaan katsota pelkästään yhtä asemaa, kun tarkastellaan vaikkapa eri sukupuolten välisiä valta-asetelmia; naisena eläminen on hyvin erilaista keski-ikäiselle valkoiselle heteroseksuaaliselle naiselle kuin mitä se on nuorelle tummaihoiselle homoseksuaaliselle naiselle.

TREYn päivittäinen toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
TREYn toimijat tuntevat yhdenvertaisuussuunnitelman ja tietävät vastuunsa sen toteutuksessa.	TREYn hallitukselle järjestetään yhdenvertaisuuskoulutus ja sektorit käyvät suunnitelman läpi suhteuttaen sen omaan toimintaansa aina vuoden alussa. Yhdenvertaisuussuunnitelma käydään läpi toimistolla vuosittain.	Pääsektori, sosiaalipoliittinen sektori
TREYn toimijat tietävät ja tunnistavat erilaiset syrjäntäperusteet ja osaavat puuttua epäasialliseen käytökseen.	TREYn toimijoille järjestetään säännöllisesti koulutuksia yhdenvertaisuudesta ja epäasialliseen käytökseen puuttumisesta.	Pääsektori, Sosiaalipoliittinen sektori
TREYn toimisto on häirinnästä ja syrjinnästä vapaa.	Kaikkeen epäasialliseen kohteluun puututaan välittömästi ottamalla asia puheeksi asianomaisten kanssa. Toimiston sisällä toteutetaan vuosittain yhdenvertaisuuskysely. Häirintäyhdyshenkilöt ja työsuojeluvaltuutetut perehdytetään ja koulutetaan tehtäviinsä. Tehdään toimistolle ohjeistus epäasialliseen	Häirintäyhdyshenkilöt, luottamushenkilöt, sosiaalipoliittinen sektori

	<p>käytökseen puuttumisesta, jotta kaikki TREYn toimijat tietävät, mitä tehdä kokiessaan tai havaitessaan häirintää, syrjintää, kiusaamista tai muuta epäasiallista käytöstä.</p>	
<p>TREYn toimistolla otetaan huomioon esteettömyys ja saavutettavuus.</p>	<p>Myös toimiston tapahtumat, koulutukset jne. järjestetään aina tiloissa joihin on esteetön pääsy.</p> <p>Toimiston tapahtumissa huomioidaan erilaiset erikoisruokavaliot.</p> <p>Tiedotus hoidetaan siten että tieto on kaikkien saatavissa.</p>	<p>Kaikki sektorit</p>
<p>TREYn viestintä on saavutettavaa.</p>	<p>TREYn viestinnässä otetaan huomioon tiedonsaannin saavutettavuus esimerkiksi käyttämällä selkeää yleiskieltä sekä tekstittämällä kaikki videot. Viestintä tapahtuu niin erilaisten sosiaalisen median kanavien kautta kuin sähköpostilistoillakin.</p> <p>TREYn viestintä on kaksikielistä.</p> <p>TREYn viestintäsuunnitelmassa kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen.</p>	<p>Viestintäsektori, kaikki sektorit</p>
<p>Hallituksen päätöksenteko on avointa ja yhdenvertaista.</p>	<p>Päätöksistä tiedotetaan säännöllisesti sekä edustajistolle että jäsenistölle. Esityslistat ovat etukäteen edustajiston nähtävillä.</p> <p>Hallituksen kokoukset valmistellaan kattavasti ja laajasti, päätöksentekijöille</p>	<p>Pääsektori, viestintäsektori</p>

	tarjotaan tarvittava määrä tietoa päätöksenteon tueksi.	
Edustajiston päätöksenteko ja viestintä on avointa ja yhdenvertaista.	Asiakirjojen valmistelu ja päätöksenteko on avointa ja koko edustajisto pystyy osallistumaan siihen. Ei-suomenkieliset edaattorit huomioidaan valmistelussa ja myös heille varmistetaan kommentointimahdollisuus.	Pääsektori, Edustajiston puheenjohtajisto
Hallitukseen hakeminen on avoin ja yhdenvertainen prosessi, kaikkia hakijoita kunnioitetaan.	Hakemisesta tiedotetaan avoimesti kaikissa kanavissa ja samat mahdollisuudet tuoda oma osaamisensa esiin tarjotaan tasapuolisesti kaikille ehdokkaille.	Pääsektori, Edustajisto
Eri sukupuolet ja opiskelijat erilaisista taustoista ovat edustettuna ja tasavertaisessa asemassa keskenään TREYn hallituksessa, henkilöstössä ja edustajiston ja hallituksen alaisissa toimielimissä.	TREY pyrkii edustamaan mahdollisimman kattavasti moninaista jäsenistöämme, ja siksi kaikissa rekrytoinneissa korostetaan, että toivomme hakijoita useista sukupuolista ja erilaisista taustoista.	Kaikki sektorit
Rekrytointiprosessit ovat yhdenvertaisia.	Rekrytoinnissa hakijoita kohdellaan tasavertaisesti ja kunnioittavasti sekä annetaan tarpeeksi tietoa prosessin etenemisestä. Kartoitetaan mahdollisuutta ottaa anonymi rekrytointi käyttöön TREYssä.	Pääsektori
Toimielinten sukupuolijakaumat ovat tasaisia. Toimielimiin houkutellaan monipuolisesti erilaisia ihmisiä.	Valinnoissa otetaan huomioon sukupuolten moninaisuus ja pyritään valitsemaan mahdollisimman moninainen toimielin.	Kaikki sektorit

	Toimielinten hakujen markkinoinnissa vältetään stereotyyppisiä ilmaisuja ja oletuksia.	
Hallituksen ja edustajiston kokouskäytännöt ovat yhdenvertaisia.	<p>Hallitukselle ja edustajistolle koulutetaan kokouskäytännöt aina uuden kauden alkaessa.</p> <p>Käytännöistä on mahdollista antaa anonyymiä palautetta edustajiston puheenjohtajistolle ja pääsihteerille.</p> <p>Kokouksissa pidetään kirjaa puheenvuoroista; kuka piti ja kuinka kauan puhui, jolloin pystymme huomioimaan eroja esimerkiksi uusien ja vanhojen toimijoiden välillä sekä järjestämään tarvittaessa koulutuksia.</p>	Pääsektori, Edustajiston puheenjohtajisto
Päätöksentekoon osallistuminen mahdollistetaan myös niille, jotka eivät puhu suomea.	TREYn viralliset dokumentit ovat saatavilla englanniksi jo kommentointivaiheessa ja myöhemmin lopulliset versiot löytyvät aina englanniksi.	Viestintäsektori, kansainvälisyyssektori, kääntäjä
Ketään ei syrjitä mielipiteiden, puoluekannan tai poliittiseen toimintaan osallistumisen perusteella. Poliittista sitoutumattomuutta ja sitoutumista kunnioitetaan samantarvoisina valintoina.	<p>TREYn toiminta on avointa koko jäsenistölle taustasta riippumatta.</p> <p>Syrjintään tai epäasialliseen käytökseen puututaan keskustelemalla asiasta asianomaisten kanssa.</p>	Kaikki sektorit
TREYlle on helppoa antaa palautetta yhdenvertaisuusasioista.	TREYllä on käytössä anonyymi lomake, jonka kautta voi helposti antaa palautetta suoraan vastuuhenkilöille.	Sosiaalipoliittinen sektori, häirintäyhdyshenkilöt, työsuojelutoimijat

Järjestöt ja opiskelijayhteisö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Ylioppilaskunta tukee järjestöjä ja jäsenistöä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.	Järjestöille järjestetään säännöllisesti yhdenvertaisuuskoulutuksi. Pyydettyä TREY tarjoaa lisäkoulutuksia ja yksilöllistä neuvontaa. Ylioppilaskunnan toimijat ovat helposti tavoitettavissa yhdenvertaisuusasioissa.	Sosiaalipoliittinen sektori, järjestösektori
TREY tukee opiskelijoita jotka ovat kokeneet häirintää tai syrjintää.	TREY:ssä toimii kaksi häirintäyhdyshenkilöä, jotka auttavat opiskelijoita häirintä- ja kiusaamistilanteissa. Häirintäyhdyshenkilöiden yhteystiedot ovat helposti löydettävissä, ja heidän toiminnastaan kerrotaan TREY:n kanavissa ja jokaisen tapahtuman yhteydessä. Tieto häirintäyhdyshenkilöistä on kaikilla tuutoreilla sekä järjestötoimijoilla, ja he osaavat ohjata opiskelijat häirintäyhdyshenkilöiden luo. TREY tarjoaa koulutuksia järjestöjen omille häirintäyhdyshenkilöille ja yhdenvertaisuusvastaaville.	Häirintäyhdyshenkilöt, tuutorintisektori, järjestösektori, viestintäsektori

<p>Tapahtumat ovat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömiä ja saavutettavia.</p>	<p>Ylioppilaskunnan sekä järjestöjen tapahtumat pyritään järjestämään esteettömissä tiloissa. Tapahtumakuvauksissa kerrotaan esteettömyydestä. Ylioppilaskunta tuottaa esteettömyysohjeistuksen.</p> <p>Tapahtumaviestintä on selkeää ja toteutetaan useissa viestintäkanavissa.</p>	<p>Kaikki sektorit</p>
<p>Tapahtumissa ei esiinny rasismia, kiusaamista tai häirintää.</p>	<p>Tapahtumissa on käytössä turvallisemman tilan periaatteet, joista kerrotaan tapahtumien yhteydessä.</p> <p>Ylioppilaskunta tuottaa epäasialliseen käytökseen tai häirintään puuttumiseen ohjeistuksen sekä sisäiseen käyttöön, että avuksi järjestöille.</p>	<p>Tapahtumasektori, Sosiaalipoliittinen sektori, viestintäsektori</p>
<p>Tapahtumissa ei painosteta alkoholin käyttöön.</p>	<p>Kaikissa ylioppilaskunnan tapahtumissa on tarjolla alkoholittomia vaihtoehtoja.</p> <p>TREY järjestää alkoholittomia tapahtumia, ja kannustaa tähän myös järjestöjä.</p> <p>Järjestöille annetaan koulutusta ja ohjeistusta, jotta missään opiskelijayhteisön tapahtumassa ei esiintyisi painetta alkoholin käyttöön.</p>	<p>Tapahtumasektori</p>
<p>Järjestöjen sisäinen yhdenvertaisuustyö otetaan huomioon toiminta-avustuksia jakaessa.</p>	<p>Toiminta-avustuksista päätävillä on selkeät ohjeet järjestöjen yhdenvertaisuuden arviointiin ja arviointikriteerit ovat läpinäkyviä myös toiminta-avustusta hakeville järjestöille.</p>	<p>Järjestösektori, sosiaalipoliittinen sektori</p>

<p>Yhdenvertaisuustoimintaan on helppo osallistua.</p>	<p>Yhdenvertaisuustoiminnasta tiedotetaan ja opiskelijoille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori</p>
<p>Opiskelijayhteisön monikielisyys ja -kulttuurisuus otetaan huomioon toiminnassa ja sitä kunnioitetaan.</p>	<p>Viestintä on kaksikielistä. Kaikki julkaistavat tekstit käännetään joko samassa aikataulussa julkaistavan tekstin kanssa tai välittömästi sen jälkeen.</p> <p>Järjestöjä kannustetaan järjestämään kaksikielisiä tapahtumia.</p> <p>TREY järjestää kaksikielisiä tapahtumia.</p> <p>TREYn viestinnän kuvamaailmassa välittyy opiskelijoiden moninaisuus.</p> <p>Viestinnässä otetaan huomioon myös eri kulttuureihin kuuluvien merkkipäivien huomioiminen sekä niistä mahdollisuuksien mukaan muilla kielillä viestiminen.</p>	<p>Viestintä-, tapahtuma-, kansainvälinen- sekä sosiaalipoliittinen sektori</p>
<p>Erlaisissa elämäntilanteissa olevat opiskelijat otetaan huomioon opiskelijayhteisön tapahtumissa ja muussa toiminnassa.</p>	<p>TREY järjestää ja kannustaa järjestöjä järjestämään toimintaa monipuolisesti eri kellonaikoina.</p> <p>Järjestetään tapahtumia, joihin lasten mukaan ottaminen on mahdollista.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori, tapahtumasektori, järjestösektori</p>
<p>Ylioppilaskunnan tapahtumissa huomioidaan erikoisruokavaliot.</p>	<p>Tapahtumailmoittautumisissa tiedustellaan erikoisruokavaliota ja tarjotaan osallistujille sopivia vaihtoehtoja. Tapahtumissa erikoisruokavaliot on merkitty selvästi, eikä kenenkään tule nähdä erikseen vaivaa saada kseen ruokavaliotaan sopivaa</p>	<p>Tapahtumasektori</p>

	ruokaa.	
Järjestötoimintaan on helppo lähteä mukaan.	<p>Koulutetaan järjestötoimijoita matalan kynnyksen toiminnasta sekä toiminnan avoimuudesta, saavutettavuudesta ja esteettömyydestä.</p> <p>Järjestötoiminnasta viestitään selkeästi ja yleiskielellä, jotta toimintaan on mahdollisimman helppoa tutustua.</p> <p>Edistetään opiskelijoiden mahdollisuuksia sitoa järjestötoimintaa osaksi opintojaan ja kannustetaan yliopistoa investoimaan järjestöjen toimintaan.</p>	Järjestösektori, viestintäsektori
Järjestöjen viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista.	<p>Koulutetaan järjestöjä hyvän viestinnän periaatteista ja opiskelijoiden moninaisuuden huomioimisesta myös viestinnässä.</p> <p>Kannustetaan järjestöjä kaksikieliseen viestintään.</p>	Viestintäsektori, sosiaalipoliittinen sektori

Yliopisto ja yhteiskunta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Yliopiston toimijat tietävät ja tunnistavat erilaiset syrjäntäperusteet ja osaavat	Varmistetaan, että yliopiston nettisivuilta löytyy tarpeelliset tiedot yhdenvertaisuudesta.	Sosiaalipoliittinen sektori, koulutuspoliittinen sektori

puuttua epäasialliseen käytökseen.	Vaikutetaan yliopistolla ja nostetaan yhdenvertaisuuteen liittyviä teemoja esille.	
Yliopiston johto tukee päätöksillään opiskelijoiden yhdenvertaisuutta.	Vaikutetaan yliopistolla ja nostetaan yhdenvertaisuuteen liittyviä teemoja esille johdon tapaamisissa.	Kaikki sektorit
Opiskelijoilla on tiedossa, kuinka saada erityisjärjestelyitä tai tukea opintoihin.	TREYn ja yliopiston nettisivuilta löytyy saavutettavassa muodossa tietoa tukipalveluista sekä erityisjärjestelyistä.	Sosiaalipoliittinen sektori, koulutuspoliittinen sektori
Opiskelijat osallistuvat yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	TREY osallistuu yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman työstöön sekä päivitystyöhön. Opiskelijoilla on edustus yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnassa.	Sosiaalipoliittinen sektori
Koulutus on saavutettavaa Tampereen yliopistossa sekä koko valtakunnassa.	Opiskelijoille tarjotaan tietoa opintojen erityisjärjestelyistä TREYn nettisivuilla. Edistetään joustavia ja monipuolisia opintojen suoritumahdollisuuksia Tampereen yliopistossa. Vaikutetaan yliopiston opiskelijavalintaperusteisiin ja luodaan positiivisen diskriminaation rakenteita, mietitään saavutettavuutta opiskelijavalinnoissa sekä alojen sisällä.	Sosiaalipoliittinen sektori, koulutuspoliittinen sektori
Tampereen yliopistossa otetaan huomioon esteettömyys ja saavutettavuus tila-asioissa.	Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa ratkaisuja tehdä opiskeluympäristöistä entistä esteettömämpiä.	Kampuskehitys

	<p>Tehdään vaikuttamistyötä sukupuolineutraalien wc- ja peseytymistilojen lisäämiseksi.</p>	
<p>Yliopiston henkilökunta, erityisesti opettajat ja muut opiskelijoiden kanssa tekemisissä olevat henkilöt, tiedostavat millainen toiminta tai puhe on epäasiallista. Asenteellisuuteen tai epäasialliseen käytökseen puututaan.</p>	<p>Työstetään yhdessä yliopiston kanssa prosessikaaviot epäasialliseen käytökseen, syrjintään ja häirintään puuttumisesta.</p> <p>Varmistetaan yhdessä yliopiston kanssa, että yliopiston henkilökunnalle tarjotaan riittävästi tietoa epäasiallisen käytöksen tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori</p>
<p>Erlaisista taustoista tulevia opiskelijoita kohdellaan opetustilanteissa tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.</p>	<p>Varmistetaan yhdessä yliopiston kanssa, että opetushenkilökunnan saama koulutus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa on riittävä. Tarvittaessa henkilökunnalle järjestetään lisäkoulutuksia.</p> <p>Edistetään, että yliopisto kysyisi säännöllisesti opiskelijoiden kokemuksista opetuksesta.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori, koulutuspoliittinen sektori</p>
<p>Jaksamis- tai mielenterveysongelmat eivät muodostu opiskelun esteeksi.</p>	<p>Vaikutetaan, jotta yliopiston tukipalveluilla olisi riittävät resurssit. Edistetään opintopsykologiresurssin lisäämistä.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori, koulutuspoliittinen sektori</p>
<p>Yliopistolla ei kiusata ketään. Kiusaamistapauksiin puututaan ja ne selvitetään asiallisesti.</p>	<p>Varmistetaan, että yliopiston nettisivuilla on helposti saatavissa tietoa siitä, miten toimia, jos kohtaa tai havaitsee epäasiallista kohtelua.</p> <p>Varmistetaan että yliopistolla on selkeät ja toimivat käytänteet mahdollisten</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori</p>

	<p>kiusaamistapausten selvittämiseksi.</p> <p>Kiusaamista kohdanneille tarjotaan tukea ja ohjausta.</p>	
<p>Yhteiskunnasta kehitty entistä suvaitsevampi ja yhdenvertaisempi.</p>	<p>TREY nostaa yhdenvertaisuutta esiin julkisessa keskustelussa sekä lausunnoissa.</p> <p>Osallistutaan yhdenvertaisuutta edistäviin kampanjoihin.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori</p>
<p>Yhdenvertaisuus on vahva teema SYL:n ja OLL:n toiminnassa.</p>	<p>Varmistetaan yhdenvertaisuuden näkyminen sekä SYL:n että OLL:n ohjaavissa dokumenteissa liittokokousmateriaaleja kommentoitaessa.</p>	<p>Sosiaalipoliittinen sektori</p>

Ohjelman toteutumisen arviointi

Ohjelman tavoitteiden toteutumista tarkkaillaan vuosittain puolivälikertomuksen yhteydessä. Päävastuu tavoitteiden toteutumisen seuraamisesta on hallituksen yhdenvertaisuudesta vastaavalla jäsenellä ja yhdenvertaisuudesta vastaavalla työntekijällä muun toimiston väen avustuksella.

Tavoitteita seurataan mittareilla toteutunut - toteutunut osittain - ei toteutunut, saavutettu - saavutettu osittain - ei saavutettu. Vuosittain tehdyt tavoitteiden toteutumisen arviot kirjataan yhteen dokumenttiin ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan edustajistolle vuosittain. Ohjelman päivitystyön yhteydessä kolmen vuoden välein kirjoitetaan raportti edellisen suunnitelman toteutumisesta kokonaisuutena.